

Eko från idrottsförbundets årsmöte.

Herr Redaktör!

Med anledning av det pinsamma intermezzo, som utspelades vid Gotlands idrottsförbunds årsammanträde den 27 dennes, vilket refererats följande dag i Eder ärade tidning, får jag härmed på flera personers begäran äran hemställa att det tal, som undertecknad höll vid en prisutdelning å Palladium i höstas och som kommit så mycket rabalder åstad, måtte införas i Eder tidning.

Talet var av följande lydelse:

"Till mina kamrater idrottsmännen skulle jag nu vilja rikta mig. Det är sällan eller aldrig vi så mangrant äro samlade som nu utom på tävlingsbanan. Därför ville jag som ordförande i förbundet för eder göra en del erinringar om idrotten och dess betydelse från såväl idrottsmännens som allmänhetens synpunkt.

I stort sett kan man säga att idrottslivet varit till ovärderlig nytta för Sveriges land och folk, och det är därför som det blivit så populärt. Det har öppnat ögonen på allt folket om betydelsen att sköta sin kropp, att behålla sina nerver, att få ny hälsa, kraft och energi. Det har sedan 30 år tillkaka liksom skapat en ny, etiskt och estetiskt finare typ av den svenske mannen och den svenska kvinnan. Jämför nu tidens ungdomar med sådana för 25—30 år sedan! Huru ofta såg man då ej den i 30-årsåldern varande punchfete, däste mannen, som stövlade fram på gatan, svettig och stänkande samt ständigt törstig, som av sitt fetthjärta blev andfädd vid minsta lilla backe. Eller den bleka, av ständigt blodbrist lidande unga damen, som tröttnad på så sedigt och blögt bredvid sin mamma och som kanske någon gång fått lov att vara med om ett kalk- eller slädparti eller på sin höjd en långpromenad eller cykeltur. Bada i öppna sjön, lära sig simma? Nej, hu då!!

Ser man sådana typer nu? Sällan! Idrotten, gymnastiken, sporten har danat den nya, den bättre typen, som även vet sitt värde och sin förmåga.

Har då idrottsrörelsen inga nackdelar? Frågar kanske någon. Jag kan med bestämdhet påstå, att idrotten såsom översdrift och, märk väl rätt samt utan översdrift utövad, ej äger några sådana. Men tyvärr är det inom idrotten liksom inom varje annan rörelse, vare sig det gäller ideellt, politiskt, ekonomiskt intresse — allmänt och enskilt — att översdrifter förekomma, som nedsätter idrotten och dess utövare icke blott i allmänhetens utan även i de opartiskt och klart tänkande idrottsmännens ögon. Genom dessa översdrifter i det ena eller det andra avseendet riskerar idrottsrörelsen så småningom att här i Sverige mista statsmakternas välbehågenhet och allmänhetens välvilliga intresse.

Jag vill först nämna några ord om den s. k. stjärnkulturen. Den stora allmänheten anser denna dyrkan av idrottsfenomenen såsom osund och bevis för degenererande åsikter. Den främste i tävling skall hedras t. o. m. med en staty som finnen Nurni, men mot att upphöja segraren till en idol, om han lyckas pressa ner världsrekordet med några sekunder eller millimeter, reagera känslorna, särskilt då man bevitnat det källstänk av utmattningsvederborande befinner sig i efter ansträngningens slut. Och vidare, dessa segrare hava icke sällan hämtat sina rekord på bekostnad av hälsa och liv.

En annan översdrift är den s. k. överträningen. Det är ju helt naturligt att en idrottsman före en tävling tränar, tränar och åter tränar, lägger in hela sin kraft och energi för att komma i tip-top form. Har han då en mindre kunnig eller oansvarig tränare och lärare eller har han ej själv tillräcklig kunskap och insikt om att kunna bedöma sin egen förmåga, så handlar det ej så sällan, att strax före avgåendet han märker att energien slappas, krafterna svika och hjärtat reagerar. Han har med andra ord överansträngt sig. Det ösktat bjuder honom stoltheten, kanske även den oförnuftige läraren att vara med, och följden blir fiasko i tävlingen eller också seger på bekostnad av hälsa och liv.

Till översdrifterna vill jag även hänföra "sportraseriet", som den yngre idrottsmannen ofta blir hemfallen å. En i övrigt duktig och i sitt yrke eller sina studier intresserad yngling fattas plötsligen av en allt uppslukande passion för allt vad idrott och sport heter. Han misskötter sin plats, han försämrar sina studier för det allt uppslukande intresset att läsa sporttidningarna, att gå ut sina ästa slantar för att vara med i den eller den tävlingen eller som åskådare övervara en match. Hans tal rör sig endast om sport, rekordresultaten i världens länder kan han perfekt, segrare och rekordtagarna äro hans hjältar, han ger dem meckramnen, han hurrar, han vislar, och efter tävlingen finnes ingen mera sakkunnig än han! Käner ni igen typen? Allmänheten skrattar, men principalen eller läraren skrattar ej.

Översdrifter av slag, jag nu talat om, äro en osund utväxt på den ideella idrottsrörelsens friska stam. Vi skola var och en i sin stad medverka till att skära bort denna utväxt. Vi skola vara mottagliga för det skrotten vill giva oss, självkontroll, självbehärskning, en sund själ i en sund kropp, men skola även kunna motstå självförhållelse, självöverskattning, avundsjuka, misstän. Uppfylla vi dessa tävlingsprov visa vi oss som samma idrottsmän, och allmänhetens förtärliga tillfredsställelse och hjälp blir vår belöning."

Huruvida mina i detta anförande uttalade åsikter och råd kunna vara "icke blott omsänt utan även rent av löjlige" tager jag med ro, men påståendet att man ur detta tal kan utläsa en anklagelse mot vissa personer protesterar jag bestämt emot.

Visby den 29 mars 1927.

Högskolestyrelsen
Bengt Lindwall.